

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Nondum erant abyssi, & ego iam concepta eram. Prov. 8. Periculum in
mora: Qua quis videlicet moratur colere Beatam Virginem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

Et confidit. Hic est timor quem docet, hic est timor quem qui discunt, se veros eius filios probant: qui vero nolunt discere, sese ab illa subtra-

hunt, & subtraxionis dicuntur filij in perditionem.

AD HÆC VERBA, PROVERBIORVM OCTAVO,

Nondum erant abyssi, & ego iam concepta eram.

VERITAS PRACTICA,

Periculum in mora,

SENSVS & Ratio est, quod dum quis moratur & differt B. Virginem colere, formantur in eius animo quadam abyssi vitiorum.

Sed dum ha formantur abyssi in eius animo, periculum est ne unquam fructuose B. Virginem colat.

Ergo periculum in mora, quod quia videlicet moratur colere B. Virginem: Ac proinde maturandum in pueru eius cultus: ut de illa possit dicere; NONDUM ERANT ABYSSI, ET EGO IAM CONCEPTA ERAM,

I. PUNCTUM.

SICUT triplex Conceptio Beatæ Virginis observari potest, ita & triplex genus abyssorum, ante quod sic concepta, secundum triplicem Scripturæ sensum, literalem, allegoricum, & moralem.

Prima Conceptio est in mente Dei, qui ab æterno illam ordinavit, ut esset Mater filij, & iis exornavit animi corporisque dotibus, quales exigeret tanta Maternitas, seu tanta Matris Dignitas & Eminentia. Tum vero nondum erant abyssi, & iam concepta erat, hoc est literali sensu, nondum erat illa pars maris quæ abyssus dicitur, id est, aquarum tanta congeries, ut quanta illa sit, indagari non possit. Cum autem ab æterno esset illa prima Conceptio, non est mirum si abyssos præcesserit, quæ suo tantum tempore formatae sunt cum reliquis mundi partibus. Abyssorum tamen meminit præ multis aliis, quod velut abyssus quadam Gratiarum & mentorum fuerit illa Virginalis Maternitas, ad quam primo concepta seu prævisa & ordinata dicitur.

Secunda Conceptio, quæ singulariter hæc solenni die memoratur, est primus eius ortus in utero sanctæ Annæ conjugis Beati Joachimi, de quibus separatim sunt institutæ considerationes & Veritates Practicæ. *Tunc nondum erant abyssi*

& iam concepta erat: Id est allegoriæ, peccatum originale, & consequentes inordinati motus, ac poenæ spirituales, quæ velut abyssi quadam inundant super universam humanam naturam: & à primo Conceptionis seu Creationis animæ momento, quo peccati hujus macula contrahitur, per errores doloresque diversos, ut ait S. Augustinus, trahimur ad extremum usque supplicium. At nondum istæ erant abyssi, quando concepta est Immaculata Virgo, quia concepta est in Sanctificante Gratia, sicut supra declaratur: Nec postquam Concepta est, irruerunt illæ abyssi, quia omni prorsus peccato & peccati fomite libera extitit: unde sicut ait sanctus Hieronymus in hæc Evangelij Verba de Maria & Josepho, *antequam convenirent:* Non sequitur quod postea convenerint; sic cum dicitur, nondum erant abyssi & iam concepta erat; non sequitur quod abyssi postea fuerint.

In Ezech.

Tertia denique Conceptio est, cum in mentibus nostris sic formatur Beato Virgo, ut illi nos secundum Deum, totus dedamus & consecremus, velut Parenti optimæ, velut Dominae colendissimæ, velut Dæi salutis certissimæ, velut stellæ maris, aut syderis navigationis nostræ tutissimo: sic in nobis dicitur inhabitare juxta illud, *qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* *Et dixit mihi in Jacob inhabitata.* Quo in genere Conceptionis tunc beata Virgo moraliter dicitur *nondum erant abyssi, & ego iam concepta eram,* quando videlicet à pueris vel puris quorumlibet mentibus sic concipietur, ut nondum innatæ cupiditates in pravos creverint habitus, nondum naturales affectus transferint in desideria illa nociva, quæ velut abyssi magnæ mergunt homines in interitum & perditionem. Hoc est quod gratulabunda prædicat in octavo illo proverbiorum capite, unde Thematis Verba desumpta sunt. Caput illud est velut nobile Canticum, quo insigniter magnificat Gratias divinitus sibi collatas, quas inter, illa est singularis & eximia, quod sibi deditos ad æternam salutem provehat. Eo enim reliquæ referuntur partes: unde concludit, *qui me invenit, inveniet vitam, & habuet salutem à Domino.* Quia verò multi

Eccl. 24.

1. Tim. 6.

multi se putabunt eam invenisse, qui tamen inde vitam non invenerint, nec salutem hauserint: sese his verbis explicat, & reddit ipsa quodammodo rationem, cur illi potius quam alij salutem sunt consequuti, cum omnes eius sodales & filij crederentur, *Nondum*, inquit, *erant abyssi*, & *jam in eis qui salvi sunt, concepta eram*. Nondum erant pravi affectus & habitus, nondum inveterati perverſi mores, quando me inceperunt colere, & idcirco fructuosè præ cæteris, me coluerunt, operæ suæ fructum retulerunt, *Qui manè vigilant ad me, invenient me*, id est, qui maturè, qui in primis annis.

Pr. 8.

Alioquin certè PERICULUM IN MORA: Tanti refert quantocyus sese illius obsequio mancipare, quanti refert hunc æternum referre fructum, ut per illam salvemur.

Hæc est omnibus quidem valde salubris Veritas, sed maximè Pueris exponenda, quibus per ætatem magis licet maturate cultum Beatissimæ Virginis.

Sic autem exponi facile potest ex jam dictis, ut primò explicatè describatur, quod ait S. Augustinus, paulatim in animis nostris formari vitiosos habitus, qui hoc sensu dicuntur abyssi, quod sicut abyſſo quis involutus vix emergat, & certò peteat; ita qui fortè in istos incident depravatos habitus, vix inde possit exurgere. *Quippe ex voluntate perversa, facta est libido: & dum servitur libidini, facta est consuetudo: & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas. Sic abyſſus abyſſum invocat; sicut unda impellitur unda. Et verò Deus etiam dicitur has abyſſos facere quia permittit à nobis fieri, unde est illud Prophetæ: Cum adduxero super te abyſſum, & operuerint te aqua multa.*

L. 8. Confess. c. 5.

Ps. 41.

Exod. 26.

Quod autem asseritur in hac prima propositione, tunc formari abyſſum, dum quis moratur diutius B. Virginem colere, perinde est ac si diceretur, sic pravo illos contrahi habitus, per liberio rem ætatis licentiam, qualis est eorum plerumque, qui suæ minùs vacant salutis, nec illa opportuna capiunt media, qualis est parthenica Sodalitas, aut similis quædam colendæ Virginis Institutio. Tunc illi pedetentim eò profundum peccatorum tendunt, quod maximè verebatur David: *Non me demergat tempellus aqua, neque absorbeat me profundum, neque urgeat super me puteus os suum.* Quò sane spectat illud Sapientis ad patrem de cura filij, monitum: *Cum videris cervicem eius in juventute, & tunde latera eius, dum infans est, ne forte induretur & non credat*

Ps. 69.

Ecclesi. 30.

tibi, & erit tibi doler anima, Doce filium tuum & operare in illo, ne in turpitudine illius offerat: Id est, ne alioquin sis particeps & velut causa turpioris vitæ quam ager, nisi sic maturè curvetur & tundatur. O quam multi jam fortè miserandum in huac statum devenerunt!

II. PUNCTUM

SED dum hæc formantur abyſſi in cuiusquam animo, periculum est ne unquam fructuosè colat Beatam Virginem.

Primò quidem nisi puritate colatur, vix colitur, ut jam supra est demonstratum. At in illa vitiorum abyſſo, quæ puritas? *Abyſſus dicit, non est in me; liceat hoc usurpare de Puritate, quod Jobus de Sapientia. Deinde verò quando cupiditates ita robuste, sunt ut resistant Gratiis, nonne periculum, est in illa resistentia? Quid proderit ad salutem tuam, Virg. nis Cultus, nisi conferat gratias: quid verò proderit illas conferre, nisi recipias? Stetit unda fluens, congregata sunt abyſſi in medio mari.*

Job. 28.

Exod. 15.

Denique, licet Gratiæ reciperentur ad tempus, & nonnullis quibusdam diebus, viderentur illi respicere, tamen ipsa mole depravatæ consuetudinis sic opprimuntur, ut statim recedant. *Ascendunt usque ad celos, & descendunt usque ad abyſſos: anima eorum in malo tabescebat, turbati sunt & moti sunt sicut obrius, & omnia sapientia eorum devorata est. Nonne hoc periculosum? nonne hoc damnosum? nonne hoc nimis frequens?*

Ps. 106.

III. PUNCTUM

ERGO periculum in hac mora: periculum ne abyſſi vitiorum formetur: periculum ne illis formatis, contemnatur Virginis Cultus: periculum ne in illo, contemptu deseraris à gratia: periculum ne in illa desertione pereas, ac tandem illud sequatur: *abyſſi cooperuerunt eos, descenderunt in profundum quasi lapis.*

Exod. 16.

Quam obrem, ne disciras non modo te adungere illius Cultui & famulatu, sed in illo etiam culcu & famulatu, ne moreris id discere, quod est in eo præcipuum & salubrius: Ne moreris id velle implecti, quod didiceris: ne moreris id exequi quod amplexus fueris; aut certè quia quod est præcipuum & salubrius, negativè potius, ut ajunt, quam positivè perficitur, non demoreri in errore impiorum, in illo scilicet errore quo fovetur impietas. *Viquequò morabuntur in te cogitationis noxia? FERTILIS fuit Moab ab*

Ecclesi. 17.

Ier. 4.

Ibid. 48.

adolej-

adoleſcentia ſua, & requievit in facibus ſuis: nec tranſuſus eſt de vaſe in vaſe, & in tranſmigrationem non abiit: idcirco permanſit guſtus eius in eo, & odor eius non eſt immuſtatus. Divina planè verba, quibus denuntiatur quanti referat in ſequentes annos, pietati ſe tradere vel negare, jam inde à primis annis. Quod ſanctus Hieronymus ſic paucis reddidit: difficulter eradicatur quod rudes animi perbiberunt. Lanarum conchyliis qui in priſtinum candorem revocet? Recens teſtadiu &

ſaporem ruzinet, & odorem quo primum imbuta eſt. Ac denique vox illa Sapientiæ, vox eſt Virginiſ Matris: Si quis eſt parvulus, veniat ad me, & inſipientibus locuta eſt: venite, comedite panem meum, & bibite vinum quod miſcui vobis. Relinquitur infantiam, & vivite, & ambulate per vias prudentiæ, quas ſcilicet eos docebit, qui ſe diſciplinæ ſuæ crediderint, cujus hoc eſt primum caput, ne vocati morentur venire, quia periculum in tali mora.

Ep. 7.

Die 25.
Decembr.

IN FESTO S. THOMÆ APOSTOLI.

Affer manum tuam, & mitte in latus meum: & noli eſſe incredulus, ſed fidelis: Joan. 20.

VERITAS PRACTICA.

Ex vulnere remedium.

SENSVS poteſt eſſe duplex: Primus, quòd ex vulnere Chriſti, remedium cujuſlibet mali ſpirituſ educi poſſit, ſicut ſanctus Thomas incredulitatem ibi depoſuit: & ſicut in 2. parte, Dominica prima poſt Paſcha, fuſius declaratur.

Alius vero qui magis hic conſideratur, ſenſus eſt, quòd ſicut idem ſanctus Apoſtolus ex incredulo factus eſt valde fidelis, ita ex ſuo quilibet emergens vitio, cum divina gratia in virtute oppoſita ſit præſtantiſſima, quàm ſicali vitio non fuiſſet addidit: ſicque ſiat ex morbo ſanctas firmior, & ex vulnere ſalubrius remedium.

RATIO cur id ita fiat cum divina gratia, hæc eſt inter alias, quòd virtus qualibet tunc præſtantiſſime exercetur, quando qua diligentius cavet, ne in vitium illi contrarium ruat.

Sed qui ex ſuo verè reſurgit vitio, diligentius cavet ne in illud incidat.

Ergo & virtutem oppoſitam tali vitio, præſtantiſſime exercet: ac proinde remedium trahet ex vulnere; Quod quàm ſit opportunum & utile, ſicut evidens eſt: ita diligenter in præxim ut advocetur, curandum eſt.

Hayneſue Pars prima.

I. PUNCTUM.

ADMIRANDIS certè hic Apoſtolus, ſive cum à fide recedit ſive cum ad eam regreditur. Sicut inſignis fuit eius incredulitas, ita & inſignis fides ſeu fidelitas. Incredulitas eò uſque proceſſit, ut Reſurrectionem Chriſti Domini, nuntiantibus Apoſtoliſ omnibus, planè negavit fidem, neque ſe unquam crediturum affirmavit, niſi ipſe videret fixuram clavorum, & mitteret digitum ſuum in locum clavorum, & manum ſuam in latus eius: quaſi ipſe Dominum obligare vellet ad hunc manifeſtandi ſui modum; aut alioquin non crederet. Qualis, audacia! Atque in ea incredulitate dies octo continuos perduravit, nec fortè unquam reſipuiſſet, niſi Dominus divinâ ſua bonitate permotus, octavo poſt Reſurrectionem die, ruruſ conveniſſet Apoſtoloſ, ubi tum erat Thomas.

En ergo iterum huius unius gratia; venit leſus januaſ clauſis; & dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thoma: Inſer digitum tuum hæc, & vide manus meus; & affer manum tuam: & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus ſed fidelis. Reſpondit Thomas, & dixit ei, Dominus meus, & Deus meus. Tunc videlicet firmiſſimè credidit, & confeſſus eſt aliud, quàm quod vidit. Tangentem hominem, inquit ſanctus Auguſtinus, & Deum conſitebatur. Aptiſſimè verò Theophilæus: Qui prius fuerat inſidelis, poſt lateris tactum, optimuſ ſe Theologuſ oſtendit, duplicem Naturam & unam hypoſtaſim Chriſti, edifferens; dicens enim, Dominum, naturam humanam; dicens Deum, divinam confeſſus eſt, in uo & eodem. In

li qua